

Notat om Viborg Kommunes basisbudget 2026-2029

Indhold

1. Indledning	2
2. Resultatopgørelse	2
3. Fra overslagsår 2026 i det nuværende budget 2025–2028 til basisbudget 2026 (drift)	4
4. Skatter og generelle tilskud	5
5. Serviceudgifter	8
6. Overførselsudgifter	12
7. Kommunal medfinansiering af sundhedsudgifter	14
8. Prisfremskrivning af budgettet	14
9. Renter	15
10. Resultat før anlæg og afdrag m.v.	16
11. Anlægsudgifter	17
12. Lånoptagelse og afdrag på gæld	20
13. Affaldsforsyning	21
14. Øvrige finansforskydninger	23
15. Likviditet	23
16. Byrådets økonomiske målsætninger	24

Notat om Viborg Kommunes basisbudget 2026-2029

1. Indledning

Basisbudgettet opsummerer de økonomiske konsekvenser af allerede trufne politiske beslutninger og tekniske tilretninger, bl.a. som konsekvens af økonomiaftalen. Basisbudgettet er udgangspunkt for de politiske budgetforhandlinger i Byrådet. Formålet med dette notat om basisbudgettet er at give Byrådet kendskab til den økonomiske situation og de tekniske forudsætninger i budgettet.

I **afsnit 2** vises basisbudgettets hovedtal i form af en resultatopgørelse, som er det økonomiske udgangspunkt for de politiske budgetforhandlinger.

Udgangspunktet for basisbudgettet er overslagsårene 2026-2028 i det vedtagne budget 2025-2028. I **afsnit 3** vises ændringen fra driftsoverskuddet i sidste års overslagsår 2026 til basisbudget 2026.

Budgettets indtægtsside beskrives i **afsnit 4**, herunder udviklingen i skatter, generelle tilskud og udligning. Indtægtssiden er beregnet med baggrund i en statsgaranti af skatter, tilskud og udligning for 2026. For overslagsår 2027-2029 er beregningen med udgangspunkt i Viborg Kommunes seneste befolkningsprognose fra april 2025. Beregningsgrundlaget er KL's Skatte- og tilskudsmodel, der bygger på Regeringens Økonomiske Redegørelse fra maj 2025.

I **afsnit 5–14** er de enkelte poster i resultatopgørelsen beskrevet.

Afsnit 15 beskriver kommunens likviditet og i **afsnit 16** beskrives budgettet i forhold til byrådets økonomiske målsætninger.

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog på mødet den 19. februar ([link til sag nr. 11 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 19. februar 2025](#)) proces og spilleregler for årets budgetlægning. Efter den fælles procesplan har udvalgene arbejdet med budgetforslaget frem til og med juni.

2. Resultatopgørelse

Tabel 1 viser basisbudgettet for 2026-2029 i en kort udgave af resultatopgørelsen. Til sammenligning er også vist regnskabsresultatet for 2024 og det oprindelige budget for 2025 samt forventningerne i den seneste budgetopfølgning for 2025. Resultatopgørelsen sammenfatter alle kommunens udgifter og indtægter og viser på bundlinjen, hvordan kassebeholdningen påvirkes af budgettet.

Efter resultatopgørelsen er de enkelte hovedposter kort beskrevet, og for yderligere specifikation henvises til materialet til byrådets budgetkonference.

Notat om Viborg Kommunes basisbudget 2026-2029

Tabel 1. Resultatopgørelse for basisbudget 2026-2029

(mio. kr.)	Regnskab 2024	Oprindeligt budget 2025	Budget- opfølgning 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Resultatopgørelse (minus = indtægter)							
Skatter og generelle tilskud	-7.136,3	-7.493,1	-7.431,8	-7.706,6	-7.371,0	-7.545,4	-7.748,1
Serviceudgifter	4.600,9	4.883,3	4.881,4	4.948,5	4.859,1	4.830,4	4.824,6
Overførselsudgifter	1.801,3	1.956,3	1.873,7	2.035,7	2.035,5	2.035,4	2.035,2
Kommunal medfinansiering	418,3	434,2	434,2	462,2	0,0	0,0	0,0
Pris- og lønstigninger (drift)				0,0	226,4	459,3	701,0
Renter	2,0	-2,7	-10,8	-12,4	-10,9	-9,2	-7,9
Resultat før anlæg og afdrag m.v.	-313,7	-221,9	-253,3	-272,6	-260,9	-229,5	-195,2
Anlægsudgifter (skattefinansieret)	260,4	218,8	236,0	238,2	168,7	120,8	-4,7
Alment boligbyggeri	7,2	13,9	12,7	10,2	5,3	5,0	5,0
Jordforsyning	8,0	16,5	42,4	10,1	4,7	76,0	73,5
Pris- og lønstigninger (anlæg)				0,0	2,7	5,1	-1,5
Nettoafdrag på gæld	91,0	65,6	70,5	33,7	30,4	24,1	42,6
Likviditetsvirkning af det skattefinan- sierede område	52,9	92,8	108,4	19,6	-49,1	1,5	-80,3
Affaldsforsyning	84,5	6,0	26,2	-10,3	-27,8	-23,3	-21,7
Øvrige finansforskydninger	-51,6	-19,1	-17,3	54,6	11,6	10,9	2,0
Samlet likviditetsvirkning	85,8	79,7	117,3	63,9	-65,3	-10,9	-100,0
Likviditet (minus = kasseforbrug)							
Likvide aktiver primo	145,8	60,0	60,0	-57,3	-121,2	-55,9	-45,1
Samlet likviditetsvirkning	-85,8	-79,7	-117,3	-63,9	65,3	10,9	100,0
Likvide aktiver ultimo	60,0	-19,8	-57,3	-121,2	-55,9	-45,1	55,0
Gennemsnitlig likviditet	560,0	732,0	550,0	460,0	460,0	500,0	555,0

Note: Regnskabstal er i løbende priser. Budget og budgetopfølgning 2025 er i 2025-priser. I budget 2026-2029 er udgifter i 2026-priser og indtægter i løbende priser.

Notat om Viborg Kommunes basisbudget 2026-2029

3. Fra overslagsår 2026 i det nuværende budget 2025–2028 til basisbudget 2026 (drift)

Udgangspunktet for basisbudgettet har været overslagsårene 2026-2028 i det vedtagne budget 2025-2028. Dette udgangspunkt er tilpasset med en række forhold i budgetlægningsfasen frem til sommerferien. De væsentligste forklaringer på udviklingen fra overslagsåret 2026 i sidste års budget til det aktuelle basisbudget 2026 er vist i tabel 2, for så vidt angår driften.

Tabel 2. Fra overslagsår til basisbudget (drift)

Mio. kr. (negativt beløb er indtægter eller overskud)		2026
Resultat før anlæg og afdrag i overslagsår 2026 i sidste års budget		-224,9
Nye penge i økonomiaftalen (øget bloktilskud)		-51,9
Øget refusion fra særligt dyre enkeltsager finansieres af bloktilskuddet		17,8
Øvrige reguleringer af balancetilskud (bloktilskud) ift. forudsætning sidste år		-21,1
Reduceret tab på finansiering og udligning af kommunernes selskabsskatter		-20,7
Reduceret finansiering som følge af fald i Viborgs befolkningsandel:		
> Bloktilskud	2,5	
> Skatter	10,0	
> Finansiering af overførselsudgifter (Udgifterne udgør uændret andel af landsudgifterne)	11,8	24,3
Nyt skøn vedrørende ejendomsskatter (grundskyld)		11,7
Øget socioøkonomisk indeks øger udligningsindtægterne		-5,3
Difference mellem virkning af lavere PL-skøn ift. finansiering via bloktilskud		7,1
Tillægsbevillinger (genåbning af budgettet samt VE planlægning BYR 25/6 2025 sag 27)		1,2
Ændringer i renteudgifter (netto)		-9,1
Øvrige ændringer		-1,7
Resultat før anlæg og afdrag i basisbudgettet		-272,6

Notat om Viborg Kommunes basisbudget 2026-2029

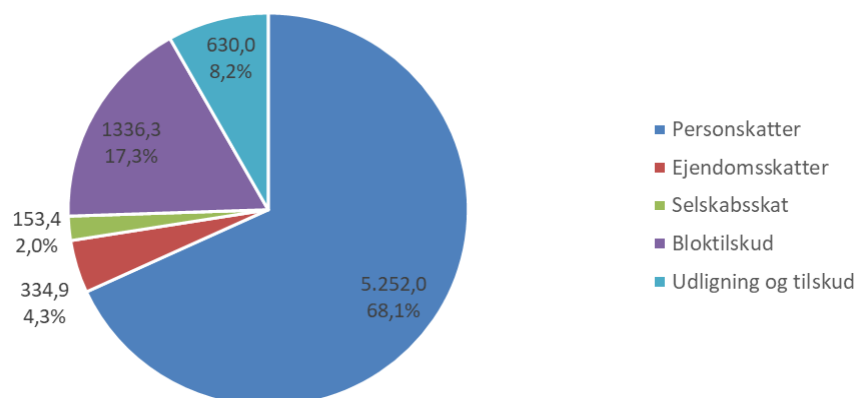
4. Skatter og generelle tilskud

Mio. kr. (løbende priser)	Regnskab 2024	Opr. budget 2025	Budget- opfølgning 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Skatter og generelle tilskud	-7.136,3	-7.493,1	-7.431,8	-7.706,6	-7.371,0	-7.545,4	-7.748,1

De budgetterede skatter, tilskud og udligning for 2026 er baseret på statsgarantien for 2026, hvor beregningsgrundlaget bygger på skøn for udskrivningsgrundlag og skøn for indbyggertal. Udskrivningsgrundlaget for 2026 er beregnet ud fra indkomstskatten for 2023 – herefter opskrevet med 17 procent. Indbyggertallet i statsgarantien er Danmarks Statistiks nyeste skøn fra juni 2025, og Viborg Kommune er skønnet til 97.693 indbyggere pr. 1. januar 2026.

I overslagsårene 2027 til 2029 er indtægterne budgetteret på baggrund af Viborg Kommunes egen befolkningsprognose. Udskrivningsgrundlaget og bloktilskuddet pr. borger er baseret på KL's skøn, der fortrinsvis baserer sig på Økonomiministeriets Økonomisk Redegørelse fra maj 2025. I opgørelsen har KL medtaget skøn for de økonomiske konsekvenser af Beskæftigelsesreformen. Sundhedsreformen er delvist indarbejdet i overslagsår 2027-2029, idet det på grund af den store usikkerhed er forudsat, at der ikke er nettovirkning på driften.

Figur 1. Fordeling af skatter, bloktilskud, udligning og øvrige tilskud i 2026 (mio.kr og procentfordelt)



Notat om Viborg Kommunes basisbudget 2026-2029

Udviklingen i indbyggertallet

I overslagsår 2026, i budget 2025, forventede Viborg Kommune 97.700 indbyggere pr. 1. januar 2026. I basisbudget 2026 anvendes statsgarantien med 97.693 indbyggere ifølge Danmarks Statistik. Kommunens egen prognose skønner 97.641, hvilket er 52 færre. Den 11. august 2025 var der registreret 97.789 indbyggere.

Både Danmarks Statistik og Viborg Kommune forventer faldende befolkningstal i overslagsår. Andelen af landets befolkning ventes at falde fra 1,62 % til hhv. 1,60 % (Danmarks Statistik) og 1,61 % (kommunen) i 2029, svarende til en forskel på 465 personer.

Befolkningstallet er afgørende for indtægterne, som i gennemsnit udgør ca. 79.000 kr. pr. indbygger. For 2027-2029 anvendes kommunens prognose: 97.513, 97.406 og 97.361 indbyggere, beregnet i KL's Skatte- og tilskudsmodel.

Udvikling i personskatter

Forskudsskatten (indkomstskatten) i statsgarantien for 2026 er fremskrevet med 17 % af de endelig skattedata for 2023, opgjort i maj 2025. Det er en historisk høj opskrivningsprocent, som signalerer, at landet befinder sig i en højkonjunktur med stigende beskæftigelse, om end Regeringen også påpeger, at Danmark som en lille åben økonomi hurtigt kan blive ramt af internationale omslag i den globale økonomi.

På landsplan var der en vækst i udskrivningsgrundlaget (opgjort) fra 2022 til 2023 på 4,9 pct., mens væksten for Viborg Kommune kun var på 2,7 pct. Det vil sige, at fremskrivningen fra 2023 til 2026 for Viborg Kommune er på et lavere niveau end for landet. Effekten er, at Viborg Kommune skønnes til at have et lavere statsgaranteret udskrivningsgrundlag i 2026 end forudsat i budget 2025 for overslagsår 2026.

Udvikling i selskabsskatter

Selskabsskatterne for 2026 er indtægter på baggrund af de faktiske selskabsskatter for 2023. For kommunerne under ét er indtægterne fra selskabsskatterne 600 mio. kr. større end forudsat for overslagsår 2026 i budget 2025-2028. Viborg Kommune har en øget indtægt fra selskabsskatten på 56,1 mio.kr. Dog har Viborg Kommune et øget bidrag til udligningen af selskabsskat på 28,2 mio.kr. Det skal bemærkes, at selskabsskat generelt er kendetegnet ved udsving fra år til år.

Udvikling i ejendomsskatter

Indtægterne fra ejendomsskatter i 2026 og overslagsårene bygger på Vurderingsstyrelsens skøn i statsgarantien. Nye vurderinger giver 19,3 mio. kr. lavere indtægt i 2026 end tidligere forudsat i sommeren 2024. Lovændringer efter boligskatteforliget har fastsat et loft på Viborg Kommunes grundskyldspromille på 11,5 fra 2024-2028 (mod 23,7 i 2023). Intensionen var at sikre et uændret provenu på kommuneniveau. Fra 2024 opkræver staten grundskylden, mens kommunerne håndterer efterreguleringer for 2021-2023. Her er der tale om en neutraliseringsordning for alle kommuner, og som forventes afregnet i 2027.

Notat om Viborg Kommunes basisbudget 2026-2029

Økonomaftalen for 2026 indfører nye garantiordninger: For 2024-2025 sikres mindst statens provenuskøn, hvilket giver Viborg Kommune en efterregulering på ca. 42 mio. kr. i 2027. For 2026-2028 skal kommunerne budgetlægge med statsgarantiprovenuet og der vil ikke være en efterregulering.

Viborg Kommune modtager desuden 12 mio.kr årligt i 2026-2028 som kompensation for tab af bloktilskud, da der ikke opkræves dækningsbidrag på erhvervs-ejendomme. Der er ikke budgetlagt med en kompensation i 2029 i basisbudgettet.

Udvikling i bloktilskud

Staten yder et generelt tilskud (bloktilskud) til kommunerne, som fastlægges i økonomaftalen. Bloktilskuddet fordeles til kommunerne ift. indbyggertal, og for 2026 udgør det samlede bloktilskud 82,3 mia. kr. Heraf får Viborg Kommune 1.336,3 mio. kr.

I overslagsår 2026 i budget 2025-2028 forventede KL et bloktilskud på 88,1 mia.kr for 2026 (2025-pris). Denne negativ afvigelse på landsplan påvirker Viborg med en mindre indtægt på 130,6 mio.kr. Afvigelsen skyldes primært ændrede skøn for pris- og lønudviklingen på serviceudgifter, ændrede forudsætninger på overførselsudgifterne og budgetgaranti samt ændrede skatteskøn.

I basisbudgettets overslagsår 2027-2029 er bloktilskuddet nedjusteret som følge af implementering af sundhedsreformen. Tilsvarende tilpasses sundhedsudgifterne i basisbudgettet for 2027-2029, idet den kommunale medfinansiering nedlægges, og der sker opgaveflytninger til regional regi. Beregninger og kommunefordelte opgørelser er jf. KL's Tilskudsmodel. KL bemærker, at beregningerne skal tages med forbehold.

Nye rammer for selvbudgettering

Regeringen og KL indgik i februar 2025 en aftale om ændringer af rammerne for selvbudgetteringsordningen gældende fra budget 2026. Kommuner kan fortsat vælge selvbudgettering, men efterreguleringen baseres kun på forskellen mellem egen kommune og landstallene i statsgarantien, som fastholdes uændret. Ordningen skal tilgodese vækstkommuner og har et loft på 1,5 mia.kr for positive efterreguleringer, hvilket også begrænser negative virkninger på balancetilskuddet.

Viborg Kommune valgte selvbudgettering i 2024 og 2025, hvilket giver tab på 20,1 mio.kr i 2027 og 13,1 mio.kr i 2028. Med statsgaranti ville tabene have været større, da alle kommuner tidligere bidrog til finansieringen af andres merindtægter via reduceret bloktilskud. Hvis vi havde valgt statsgaranti, ville vores tab have været i størrelsesordenen 160 mio. kr. og 80 mio. kr. i henholdsvis 2027 og 2028.

Ekstraordinært finansieringstilskud

Kommunerne fik efter indgåelse af økonomaftalen for 2025 et ekstraordinært finansieringstilskud, fordi der i opgørelsen af det endelige bloktilskud var modregnet en række finansieringselementer. Det er sædvanlig praksis, men i 2025 var beløbene ekstra store. I økonomaftalen for 2026 er dette tilskud videreført, og det er derfor indarbejdet med en indtægt på 51,4 mio.kr i basisbudgettet i 2026. Finansieringstilskuddet er ikke indarbejdet i overslagsårene 2027-2029, da det endnu ikke er aftalt, at kommunerne får det i de kommende år.

Notat om Viborg Kommunes basisbudget 2026-2029

Særlige udfordringer og konklusion i forhold til skatter, tilskud og udligning

Statsgarantiens befolkningsprognose pr. 1. januar 2026 på 97.693 indbyggere er på linje med de budgetlagte 97.700 indbyggere pr. 1. januar 2026, som ligger til grund for overslagsår 2026 i budget 2025-2028. Dog er Viborg Kommunes seneste befolkningsprognose på 97.641 indbyggere pr. 1. januar 2026. Med et skattegrundlag 2,2 procentpoint under landsgennemsnittet er det statsgaranterede provenu 39,5 mio.kr lavere end budgetteret. En beregning på selv-budgettering med kommunens eget indbyggertal giver et mindre tab på 0,8 mio.kr. I august/september vil der kunne udarbejdes en ny beregning på selv-budgettering ud fra 2024-skattedata.

Både Danmarks Statistik og kommunens prognose skønner faldende befolkningstal 2027-2029, bl.a. pga. lavere fertilitet, færre børn, flere ældre og negativ nettoindvandring. Det betyder fald i skatteindtægter, bloktilskud og udligning, samt en mindre andel af landets samlede bloktilskud.

Befolkningsudviklingen i 2025 har dog været bedre end forventet med 97.789 indbyggere i august, men der skal væsentlig vækst til for at opveje et svagt skattegrundlag.

En ny Økonomisk Redegørelse fra regeringen og opdateret KL-model i august/september vil vise effekten af selv-budgettering 2026 under de nye regler, hvor udviklingen i Viborg vægter mere end den nationale udvikling.

5. Serviceudgifter

Mio. kr.	Regnskab 2024	Opr. budget 2025	Budget- opfølgning 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Serviceudgifter	4.600,9	4.883,3	4.881,4	4.948,5	4.859,1	4.830,4	4.824,6

Serviceudgifter dækker bl.a. drift og udvikling af daginstitutioner, folkeskoler, kommunens del af sundhedsområdet, udgifter til udsatte børn og voksenhandicappede samt ældre. Derudover indgår udgifter til miljøindsatsen, veje og kollektiv trafik. Endelig er udgifter til administration også en del af serviceudgifterne. Kommunens udgifter til medfinansiering af sundhedsudgifterne (KMF) er ikke en del af serviceudgifterne, men fremgår som en særskilt udgiftspost.

Afgrænsningen af "serviceudgifter" i Viborg Kommunes budget og regnskab er ikke helt identisk med definition i økonomiaftalen og den sanktionsbelagte serviceramme, idet nogle mindre poster af hensyn til overskueligheden er slået sammen med serviceudgifterne i Viborg Kommunes oversigter.

Overholdelsen af den statslige serviceramme er underlagt økonomiske sanktioner. Kommunernes bloktilskud reduceres, hvis den aftalte serviceramme overskrides for kommunerne under ét. Der er både sanktioner, hvis budgetterne overskrider den aftalte ramme, og hvis regnskaberne til sin tid overskrider rammen.

Notat om Viborg Kommunes basisbudget 2026-2029

I basisbudgettet er sammenhængen mellem Viborg Kommunes andel af økonomiaftalens serviceramme og basisbudgettets serviceudgifter i 2026 således:

Mio. kr.	2026
KL's teknisk vejledende serviceramme	5.139,3
Basisbudgettets serviceudgifter (opgjort efter KL-definition)	5.024,3
Råderum i forhold til økonomiaftalens serviceramme (positivt beløb = råderum)	115,0

Som det ses af totalerne for serviceudgifterne i tabel 1, er der i budgetperioden 2026–2029 forskel på serviceudgifterne i de enkelte år, selv om beløbene er opgjort i samme prisniveau (2026-priser). Dette skyldes primært, at der er lagt besparelser ind i budgettet, som stiger med 20-24 mio. kr. årligt frem til og med 2028. I 2029 er der ikke indarbejdet yderligere besparelser.

Den forventede virkning af både beskæftigelsesreformen og sundhedsreformen er indregnet i basisbudgettet. Beskæftigelsesreformen indebærer besparelser på både serviceudgifter (administrative udgifter) og på udgifter til aktivering og ydelser (overførselsområdet og budgetlægningen heraf er beskrevet i afsnit 6). Den økonomiske konsekvens af beskæftigelsesreformens besparelser på serviceudgifterne er indregnet fuldt ud i basisbudgettet for 2026-2029, mens de øvrige besparelser for overslagsårene teknisk er indregnet ved sikre balance mellem indtægtssiden (bloktilskud) og udgiftssiden, så Viborg Kommunes andel af udgifterne på landsplan overholder den politiske ambition.

Sundhedsreformen medfører bl.a., at posten aktivitetsbestemt kommunal medfinansieret (KMF) udgår af budgettet fra og med 2027. Afledte udgifter til KMF, der vedrører 2026, men teknisk vil blive afregnet i 2027, er indregnet i budget 2026. Som beskrevet i afsnit 4, er det grundet væsentlig usikkerhed ift. økonomiske effekt af sundhedsreformen for overslagsårene 2027-2029 forudsat, at der ikke er en nettovirkning på driften.

Budgetudfordringer

Økonomi- og Erhvervsudvalget har i forbindelse med godkendelse af procesplanen for budgetlægningen besluttet, at der på daværende tidspunkt ikke var budgetudfordringer, som skulle udpeges som særlige budgetudfordringer, hvorved det har været forudsat, at udvalgene som hovedprincip selv skal finansiere økonomiske udfordringer og nye tiltag ([link til sag nr. 11 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 19. februar 2025](#)).

Udvalgenes afsluttende behandling af budgetforslagene i juni indeholdt budgetudfordringer, hvor der ikke var angivet finansiering, og som blev besluttet fremsendt til Økonomi- og Erhvervsudvalget. De enkelte budgetudfordringer kan ses i bilag nr. 6 i materialesamlingen til budgetkonferencen.

Den samlede sum af udfordringerne kan opgøres til:

Mio. kr.	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Budgetudfordringer	76,8	89,3	91,9	90,0

Notat om Viborg Kommunes basisbudget 2026-2029

Beredskabsområdet indgår i ovenstående udfordringer med 20 mio. kr. årligt. De endelige tal for beredskabsområdet vil være kvalificeret til byrådets budgetkonference. Der er udover ovenstående budgetudfordringer i skrivende stund modtaget henvendelser vedrørende festival, Bjerringbro Byforum, Byhus i Bjerringbro, Hospice Viborg samt Asmildkloster Landbrugsskole. Økonomi- og Erhvervsudvalget har på mødet den 20. august besluttet, at henvendelsen vedrørende Hospice Viborg ikke medtages i byrådets videre budgetlægning.

Budgetreduktioner

I overslagsårene i det vedtagne budget 2025-2028 blev der under Økonomi- og Erhvervsudvalget indregnet en pulje med reduktioner på serviceudgifterne. Reduktionspuljen indgår i basisbudgettet uændret med 20 mio. kr. i 2026, 44 mio. kr. i 2027 og 68 mio. kr. hvert af årene 2028 og 2029. Reduktionen er således ikke ført videre i 2029.

Ud over disse beløb er der indregnet en administrativ reduktion på 4 mio. kr. årligt som resultat af økonomiaftalen mellem regeringen og KL.

Puljen er midlertidig placeret under Økonomi- og Erhvervsudvalget indtil reduktionerne konkret udmøntes.

Økonomi- og Erhvervsudvalget har besluttet, at produktivitsvejen anvendes som strategi til indfrielse af reduktionerne. Reduktionerne udmøntes ved produktivitsforbedringer i henholdsvis 2025 og 2026. At der er tale om produktivitsforbedringer betyder, at det hverken reducerer servicen overfor borgerne eller forringer medarbejdernes arbejdsmiljø og trivsel.

Det fremgår af økonomiaftalen, at kommunerne skal reducere administrationsudgifterne i 2026 svarende til 4,0 mio. kr. for Viborg Kommune. Denne reduktion er indarbejdet og forudsættes derfor i basisbudgettet at være en reduktion udover den ovennævnte reduktion på 20 mio. kr.

Demografi

Ud fra Viborg Kommunes befolkningsprognose, som blev behandlet af Økonomi- og Erhvervsudvalget på mødet den 17. april, er der lavet en beregning af de økonomiske effekter af demografiændringer på dagtilbud, skoler samt ældreområdet ([link til sag nr. 30 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 9. april 2025](#)).

Befolkningsprognosens demografiske mer- og mindreudgifter – set i forhold til basisbudgettet – er opgjort således:

Tabel 3. Demografiske mer- og mindreudgifter jf. befolkningsprognosen (mio. kr. set i forhold til basisbudgettet - negativt beløb er mindreudgifter)

Område	2026	2027	2028	2029
Dagtilbud	-2,8	-6,2	-10,1	-9,3
Skoler	-18,1	-31,2	-42,3	-55,9
Ældre	9,4	21,6	32,3	43,4
I alt	-11,5	-15,8	-20,1	-21,8

Notat om Viborg Kommunes basisbudget 2026-2029

Demografireguleringen er i henhold til den vedtagne budgetproces ikke indarbejdet i basisbudgettet. Det er kutyme, at demografien i et budgetforlig alene indarbejdes vedrørende budgetåret (dette beløb videreføres i overslagsårene). Begrundelsen herfor er, at der forventes at være finansiering til stigende demografiudgifter i de kommende økonomaftaler, der vedrører overslagsårene.

Det er praksis, at kommunerne i de årlige økonomaftaler kompenseres for det såkaldte *demografiske træk*. Det *demografiske træk* beregnes på tværs af mange forskellige velfærdsydelser (fra ældreområdet til kultur og fritid), som den gennemsnitlige udgift per borger i en årgang (i 5 års intervaller) fremskrevet med Danmarks Statistiks befolkningsprognose. Viborg Kommune har sin egen demografimodel, der i budgetprocessen beregner de økonomiske konsekvenser, der følger af demografiske ændringer på tre udvalgte områder (dagtilbud, skoler og ældre) efter politisk besluttede principper og under forudsætning af et uændret serviceniveau. Så selvom sigtet med henholdsvis det demografiske træk og demografimodellen er det samme, så er omfang og metoder forskellige, og derfor er de i praksis ikke-relaterede.

Budgetbuffer

Der er indarbejdet en budgetbuffer på 7,5 mio. kr. hvert år, hvilket bl.a. betyder, at en andel af overførte mindreudgifter fra året før kan afholdes uden overskridelse af den sanktionsbelagte serviceramme. Til sammenligning var der i 2025-budgettet afsat 29,5 mio. kr. i budgetbuffer.

Budgetbufferen øger den økonomiske robusthed, og den skaber stabilitet og fleksibilitet i driften, så fx uforudsete udgifter – eller forbrug af overført mindreforbrug fra tidligere år – kan håndteres uden pludselige besparelser. Modsat er budgetbufferen en binding af kapital, der ellers kunne bruges direkte på service. En for stor budgetbuffer kan opleves som unødvendig opsparing, som bruger unødigt meget af det tilgængelige økonomiske råderum. Samtidig kan den mindske incitamentet til at budgetlægge præcist.

Lov- og cirkulæreprogram

Efter sædvanlig praksis er de økonomiske virkninger af ny lovgivning (lov- og cirkulæreprogrammet) indregnet i basisbudgettet, så ændringer i kommunens bloktilskud modsvarer af tilsvarende forøgelse eller reduktioner af de relevante politikområders budgetter.

Beløbet i 2026 udgør 2,7 mio. kr. (nettomerdgift).

Særlige udfordringer i forhold til serviceudgifterne

Flere af udvalgene har fremsendt budgetudfordringer, som de ikke har kunnet løse inden for egen budgetramme. Disse budgetudfordringer er ikke indregnet i basisbudgettet. Økonomi- og Erhvervsudvalget har på mødet den 18. juni 2025, sag nr. 29 besluttet at udfordringerne indgår i byrådets videre budgetlægning ([link til sag nr. 29 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 18. juni 2025](#)).

Notat om Viborg Kommunes basisbudget 2026-2029

Konklusion, serviceudgifter

Udvalgene har som udgangspunkt overholdt de udmeldte driftsrammer i deres budgetforslag. Der er dog herudover fremsendt en række budgetudfordringer, som det ikke umiddelbart har været muligt at finansiere indenfor budgetrammen. Udgifter til disse budgetudfordringer er ikke en del af basisbudgettet.

Der er i forhold til basisbudgettet et råderum i forhold til økonomaftalens sanktionsbelagt serviceramme, men kommunens egen økonomi udgør den største begrænsning for, om serviceudgifterne kan øges.

6. Overførselsudgifter

Mio. kr.	Regnskab 2024	Opr. Budget 2025	Budget- opfølgning 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Overførselsudgifter	1.801,3	1.956,3	1.873,7	2.035,7	2.035,5	2.035,4	2.035,2

Overførselsudgifterne omfatter dagpenge (forsikrede ledige), førtidspension, sygedagpenge, integration, kontanthjælp, aktivering, revalidering og udgifter til diverse arbejdsmarkedsforanstaltninger. Udgifterne betegnes også som "lovbundne". Budgettet for overførselsudgifterne beregnes i princippet fra bunden hvert år under hensyntagen til regnskabserfaringer, budgetopfølgning, effekten af tidligere igangsatte initiativer, virkninger af lovændringer på området – herunder udmøntning af reform på beskæftigelsesområdet, samt forventet konjunkturudvikling. Dette er i modsætning til serviceudgifterne, der rammestyles. Hovedparten (ca. 2/3) af området er omfattet af den såkaldte budgetgaranti, som betyder, at hvis udgiftsniveauet for kommunerne under ét ændrer sig i forhold til det forventede, vil det blive reguleret i bloktilskuddet for kommunerne under ét. Det betyder, at Staten finansierer kommunernes udgifter under ét, hvorimod den enkelte kommune kan opleve over- eller underfinansiering.

Forsørgelsesydelse er kendetegnet ved, at de på kort sigt er vanskelige at påvirke for byrådet. Der kan dog igangsættes tiltag, der typisk på lidt længere sigt kan påvirke udgiftsniveauet. For de midlertidige forsørgelsesydelser, og særligt for udgifterne til forsikrede ledige, er den underliggende mekanisme for Viborg Kommune, at når beskæftigelsen stiger på landsplan, stiger den også i Viborg Kommune, men i en lavere takt og fra et højere niveau. Omvendt, når beskæftigelsen falder på landsplan, falder den også i Viborg Kommune, men i en lavere takt og stadig fra et højt niveau.

I Viborg Kommune forventes udgifterne til forsikrede ledige at følge samme niveau i 2026 og overslagsår, som i forventet regnskab for 2025, svarende til omkring 1.120 fuldtidsledige pr. år. På de øvrige midlertidige forsørgelsesydelser (sygedagpenge, kontanthjælp, ressource- og jobafklaringsforløb) forventes i budget 2026-2029 et faldende udgiftspres i forhold til regnskab 2024 og budgetopfølgningen pr. 30. april 2025.

Notat om Viborg Kommunes basisbudget 2026-2029

I budgettet for 2026-2029 forventes et svagt faldende udgiftspres på de permanente forsørgelsesydelse (førtidspension, seniorpension, fleksjob), hvilket underbygges af de foreløbige data for 2025. Udviklingen i udgifterne til førtidspension og seniorpension forventes ikke at have de samme store stigninger, som tilfældet var for regnskaberne 2023 og 2024, men er stagneret i 2025. Der forventes også et lavere aktivitetsniveau for fleksjob i 2025, som skønnes at fortsætte i budget 2026-2029. Ud af de samlede overførselsudgifter forventes 64% i 2026 at vedrøre de permanente ydelser mod 50% i 2020. Senior- og førtidspensioner er en del af budgetgarantien, hvorimod fleksjob er udenfor budgetgarantien.

Overførselsudgifterne er budgetteret til 2.035,7 mio. kr. i 2026. I forhold til det forventede resultat for 2025, budgetteres der i 2026 med et højere udgiftsniveau i overførselsudgifterne i faste priser svarende til 80,2 mio. kr. Stigningen er en kombination af aktivitetsniveau og ændrede enhedsomkostninger og refusionsbeløb (jf. ovenstående bemærkninger).

I forbindelse med budgetlægningen for 2026-2029 foretages en sammenligning med KL's fremskrivning samt landstendensen på området. For budget 2026 er Viborg Kommune på niveau med KL's fremskrivning på overførselsområdet. Viborg Kommune har valgt at indarbejde egne skøn, der på nogle ydelsesområder er forskellige fra KL's vurdering. Det gælder primært på dagpenge til forsikrede ledige, kontanthjælp, fleksjob og seniorpension, hvor der i budgettet skønnes et lavere aktivitetsniveau. Omvendt skønnes et højere aktivitetsniveau på sygedagpenge, ledighedsydelse og ressource- og jobafklaring.

Startende med budgetlægningen for 2019-2022 blev der indarbejdet en ambition om, at Viborg Kommunes andel af udgifterne til borgere på offentlige forsørgelse ikke må stige i forhold til udgifterne på landsplan. Viborg Kommunes andel af udgifterne på landsplan fremgår af tabel 4 nedenfor. Regnskab 2024 og oprindeligt budget 2025 er faktiske procenter. Øvrige er skøn.

Tabel 4. Viborg Kommunes overførselsudgifter ift. landsplan

	R2024	Opr. B 2025	FVR2025	B2026	B2027	B2028	B2029
Overførselsudgifter – Viborg faktisk/skøn	1,80	1,79	1,76	1,80	1,80	1,80	1,80
Overførselsudgifter – KL faktisk/skøn	1,80	1,80	1,80	1,80			

Tabellen viser, at Viborg Kommunes andel af de samlede overførselsudgifter i 2024 udgjorde 1,80 procentpoint af landet. I 2025 forventes Viborg Kommune at ligge under KL's midtvejsvurdering fra juni 2025 – Viborg Kommune forventer en andel på 1,76 procentpoint, hvor KL's skøn er på 1,80 procentpoint. I budget 2026-2029 er Viborg Kommunes skøn på 1,80 procentpoint på linje med KL. Der foreligger ikke kommunefordelte KL-skøn for overslagsår 2027 til 2029.

Særlige udfordringer i forhold til overførselsudgifterne

I forudsætningerne for budget 2026-2029 er indlagt den økonomiske effekt af beskæftigelsesreformen, nyt sygedagpengesystem og kontanthjælpssystem, som man kender på nuværende tidspunkt, og som er lovgivet for. I forhold til driftsudgifterne på indsatser/aktivering (herunder de udgifter, der er en del af

Notat om Viborg Kommunes basisbudget 2026-2029

budgetgarantien) pågår der et udredningsarbejde i forhold til at kunne skønne over de konkrete justeringer i Viborg Kommune, som kan have betydning for budgetlægningen de kommende år.

Konklusion, overførselsudgifter

Det samlede budget på overførselsområdet følger den politiske målsætning fastsat i forbindelse med budgetlægningen for 2019-2022, dvs. at Viborg Kommunes andel af overførselsudgifterne på landsplan holder sig på niveauet fra 2018 eller lavere.

7. Kommunal medfinansiering af sundhedsudgifter

	Regnskab 2024	Opr. budget 2025	Budget- opfølgning 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Kommunal medfinansiering	418,3	434,2	434,2	462,2	0,0	0,0	0,0

Kommunal medfinansiering af sundhedsudgifterne omfatter primært kommunernes udgifter til medfinansiering af indlæggelser og ambulante behandlinger på hospitaler. Udgifterne har siden 2019 været fastfrosset på et niveau svarende til, hvad den enkelte kommune budgetterede i 2019.

Som medfør af sundhedsreformen udgår den kommunale medfinansiering af kommunernes budgetter fra og med 2027.

8. Prisfremskrivning af budgettet

Mio. kr.	Regnskab 2024	Opr. budget 2025	Budget- opfølgning 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Pris- og lønstigninger (drift)				0,0	226,4	459,3	701,1

Fra 2025 til 2026 prisniveau:

Fremskrivning fra 2025 til 2026 pris- og lønniveau er baseret på KL's udmelding om forventede pris- og lønstigninger, hvilket forøger driftsbudgettet med 181 mio. kr. fra 2025 til 2026 for serviceudgifter, overførselsudgifter og aktivitetsbestemt medfinansiering under ét. Serviceudgifternes andel af stigningen fra 2025 til 2026 niveau udgør 99 mio. kr.

Notat om Viborg Kommunes basisbudget 2026-2029

KL's forventede pris- og lønstigning indgår i økonomiaftalen mellem Regeringen og KL, og udgiftsstigningerne indgår i det samlede udgiftsbehov, som danner baggrund for opgørelsen af bloktilskuddet. Ændringer i de forventede pris- og lønstigninger påvirker derfor både indtægtssiden og udgiftssiden.

Fra 2026 til de efterfølgende budgetoverslagsårs prisniveau:

I resultatopgørelsen er driftsudgifterne vist i 2026 priser i alle årene 2026-2029. Under driftsudgifterne i resultatopgørelsen kan ses en linje med "pris- og lønstigninger (drift)". Tallene i denne linje løfter udgifterne til de enkelte års prisniveau. Virkningen heraf kan ses i den grønne bjælke øverst i dette afsnit.

9. Renter

Mio. kr. (negativt beløb = indtægt)	Regnskab 2024	Opr. budget 2025	Budget- opfølgning 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Renter	2,0	-2,7	-10,8	-12,4	-10,9	-9,2	-7,9

De budgetterede netto-renteindtægter er specificeret i tabellen nedenfor. I alt forventes der en nettoindtægt på 12,4 mio. kr. i 2026.

Tabel 5. Renteudgifter og -indtægter

(mio. kr., minus = indtægter)	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Renteindtægter af likvide aktiver og tilgodehavender	-16,1	-15,6	-15,1	-15,1
Renter vedrørende mellemværende med Revas	-1,2	-0,8	-0,4	0,0
Renteudgifter på kort- og langfristet gæld	9,8	10,4	11,2	12,1
Garantiprovision	-4,9	-4,9	-4,9	-4,9
I alt	-12,4	-10,9	-9,2	-7,9

Notat om Viborg Kommunes basisbudget 2026-2029

10. Resultat før anlæg og afdrag m.v.

Mio. kr. (negativt beløb = overskud)	Regnskab 2024	Opr. budget 2025	Budget- opfølgning 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Resultat før anlæg og afdrag mv.	-313,7	-221,9	-253,3	-272,5	-260,9	-229,5	-195,2

Resultatet før anlæg og afdrag m.v. viser, hvor stort et driftsoverskud kommunen har til at dække udgifter til anlæg og afdrag på lån m.v., idet både jordforsyning og affaldsforsyning forudsættes at hvile i sig selv set over en årrække.

Byrådet har vedtaget 3 overordnede økonomiske målsætninger, hvoraf resultatet før anlæg og afdrag mv. er den ene. Målsætningen på min. 250 mio. kr. i resultat før anlæg og afdrag er opnået i 2026 og 2027, men ikke i 2028 og 2029. Resultatet før anlæg og afdrag skal finansiere skattefinansieret anlæg (målsætning 225 mio. kr.), hvilket i målsætningen levner 25 mio. kr. til nettoafdrag på lån, indskud i Landsbyggefonden og øvrige finansforskydninger.

Særlige udfordringer i forhold til resultat før anlæg og afdrag mv.

Der er i hele budgetperioden, bortset fra i 2028, budgetlagt med mere end de 25 mio. kr. i nettoafdrag på gæld. I gennemsnit er der budgetlagt med ca. 33 mio. kr. årligt i perioden. Det betyder, at hvis målsætningen for både overskud før anlæg og afdrag på gæld mv. samt målsætningen for anlæg overholdes, vil det samlede budget medføre et likviditetstræk.

I 2027 - 2029 viser resultatopgørelsen en forøgelse af likviditeten, men dette skyldes primært, at der i disse år ikke er budgetlagt med anlæg, der opfylder målsætningen på 225 mio. kr. årligt.

Konklusion, resultat før anlæg og afdrag mv

Byrådets mål for resultatet før anlæg og afdrag mv. er opfyldt i overslagsårene 2026-2027, men i de efterfølgende år ligger resultatet under måltallet.

Notat om Viborg Kommunes basisbudget 2026-2029

11. Anlægsudgifter

Mio. kr.	Regnskab 2024	Opr. budget 2025	Budget- opfølgning 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Anlægsudgifter skattefinansieret, netto	260,4	218,8	236,0	238,2	168,7	120,8	-4,7
Anlægsudgifter jordforsyning, netto	8,0	16,5	42,4	10,1	4,7	76,0	73,5
Anlægsudgifter affaldsforsyning, netto	113,2	43,5	65,2	40,3	24,0	28,6	30,0
Totalt, anlægsudgifter (netto)	381,6	278,8	343,6	288,6	197,4	225,4	98,8

Anlægsudgifterne er i resultatopgørelsen delt op i tre hovedområder: skattefinansierede anlægsprojekter, jordforsyning samt affaldsforsyningen (Revas). Herudover er der budgetlagt med udgifter til alment boligbyggeri (indskud i Landsbyggefonden).

For de skattefinansierede **netto**-anlægsudgifter har byrådet fastlagt en økonomisk målsætning om at gennemføre for min. 225 mio. kr. netto (dvs. udgifter fratrukket indtægter). I budgetperioden er denne målsætning opfyldt i det første år, men ikke i 2027, 2028 og 2029. I 2029 er der i øjeblikket kun afsat ganske få projekter.

Ved godkendelse af budgettet for 2025-2028 blev en række anlægspuljer overført til driftsbudgettet. Disse puljer er ikke videreført i 2029 i basisbudgettet, hvorfor der særskilt skal tages stilling til, om disse skal videreføres. I budgetmaterialet kan anlægsønsker og puljer til evt. ændring / videreførelse ses.

Kommunernes **brutto**anlægsudgifter er underlagt en statslig ramme, som aftales i forbindelse med økonomiaftalen. Rammen for alle kommunerne under ét er aftalt til 22,3 mia. kr. i 2026. Heraf er 0,7 mia. kr. reserveret til anlægsudgifter til udvidelse af botilbudskapacitet. Kommunerne har en egenfinansiering på 0,6 mia. kr. af rammen svarende til 9,7 mio. kr. for Viborg Kommune. KL har udmeldt vejledende anlægsrammer for de enkelte kommuner. Viborg Kommune har fået en "basisramme" på 366 mio. kr. i 2026. Til sammenligning var Viborg Kommunes ramme i 2025 på ca. 331 mio. kr.

Udgifterne i statens rammen opgøres som **bruttoudgifter**, dvs. uden at der tages hensyn til evt. indtægter. Affaldsforsyningen indgår ikke i anlægsrammen.

Tabel 6. Anlægsudgifter i forhold til den statslige anlægsramme:

Mio. kr.	2026	2027	2028	2029
Bruttoanlægsudgifter i budgettet	359,9	287,4	303,6	192,7
Viborg Kommunes andel af statsrammen	366,0	366,0	366,0	366,0
Forskel (minus = merudgift)	6,1	78,6	62,4	173,3

Notat om Viborg Kommunes basisbudget 2026-2029

Anlægsrammen udmeldes for et år ad gangen, men det er i ovenstående tabel forudsat, at grundrammen i 2026 videreføres i overslagsårene. Som det ses af ovenstående tabel, ligger de budgetterede anlægsudgifter under den statslige ramme i alle årene.

Udvalgene har herudover til budgetkonferencen fremsendt anlægsønsker jf. tabel 7, som ikke er indarbejdet i basisbudgettet:

Tabel 7. Anlægsønsker, som ikke er indeholdt i basisbudgettet, pr. 1. august 2025.

Mio. kr.	2026	2027	2028	2029	Sum
Nye anlægsønsker, udgifter	61,1	153,6	278,3	342,6	835,5
Nye anlægsønsker, indtægter		-10,0	-50,0	-260,0	-320,0
Nye anlægsønsker (netto)	61,1	143,6	228,3	82,6	515,5

Der gøres opmærksom på, at den såkaldte "risikobuffer" ikke er indregnet på byggeprojekterne i ovenstående tal i tabel 9. Det drejer sig om følgende beløb: 2 mio. kr. i 2027 og 5,5 mio. kr. i 2029. Til projekter med beløb inden for budgetperioden er der herudover forventet afsat risikobuffer på 49 mio. kr. i 2030 og frem.

Jfr. [ØEU den 9. feb. 2025, sag nr. 26](#), skal der i forbindelse med budgetlægningen for 2026-2029 tages stilling til, om der skal indregnes risikobuffere på byggeprojekter både for så vidt angår de nye anlægsønsker og igangværende projekter.

Der gøres opmærksom på, at der ud over foranstående ønsker til anlæg er kommet ønsker fra udvalgene om videreførelse af puljer placeret på drift med følgende beløb.

Mio. kr.	2026	2027	2028	2029	Sum
Nye ønsker, udgifter	16,855	1,747	6,890	23,000	48,492

De nye anlægsønsker er specificeret i bilag nr. 8 i materialesamlingen til budgetkonferencen.

Notat om Viborg Kommunes basisbudget 2026-2029

Alment boligbyggeri

I basisbudgettet indgår følgende beløb vedrørende alment boligbyggeri:

Tabel 8. Afsatte beløb til alment byggeri

Mio. kr.	Regnskab 2024	Opr. budget 2025	Budget- opfølgning 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Alment boligbyggeri:							
Grundkapitalindsud, nybyggeri	7,0	12,9	12,3	9,6	5,3	5,0	5,0
Kapitaltilførsler	0,2	1,0	0,4	0,6	0,0	0,0	0,0
Sum, alment boligbyggeri	7,2	13,9	12,7	10,2	5,3	5,0	5,0

Det afsatte beløb i basisbudgettet 2026 på 10,2 mio. kr. vedrører allerede godkendte kvoter og kapitaltilførselssager. En specifikation af godkendte kvoter fremgår af bilag 1 i kvotesagen ([link til sag nr. 37 i byrådet den 25. juni 2025](#)).

Der er afsat 9,6 mio. kr. i budget 2026 til grundkapitalindsud til nybyggeri samt 0,6 mio. kr. til kapitaltilførselssager. I 2027 er der afsat 5,3 mio. kr. til grundkapital til nybyggeri. De er ligeledes disponeret. I budget 2028 og frem er der afsat 5,0 mio. kr. til grundkapital. Beløbet afsat til kapitaltilførsler i budget 2026 er disponeret til renoveringssager, som er igangsat og/eller godkendt af Landsbyggefonden.

Særlige udfordringer i forhold til anlægsudgifterne

Selv om basisbudgettets anlægsudgifter i alle årene ligger under den statslige anlægsramme, ligger der store anlægsønsker, der endnu ikke er medtaget i basisbudgettet. Selv om der er råderum i forhold til anlægsrammen, kan kommunens egen økonomi sætte en begrænsning i at afsætte yderligere anlægsbeløb i de første budgetår.

Konklusion, anlægsudgifter

Skattefinansierede anlægsudgifter: Med de projekter, der i øjeblikket er indarbejdet i basisanlægsbudgettet, ligger niveauet i forhold til byrådets målsætning om 225 mio. kr. i 2026 lidt over målsætningstallet, idet der er indarbejdet projekter for 238,2 mio. kr. i 2026. I 2027 er der afsat væsentligt mindre, nemlig 168,7 mio. kr. og i de efterfølgende år hhv. 120,8 og i -4,7 mio. kr. Det negative nettobeløb på -4,7 mio. kr. i 2029 skyldes, at der på nuværende tidspunkt er anlægsudgifter for 32,5 mio. kr. og anlægsindtægter for 37,1 mio. kr. i budget i 2029. Hovedparten af indtægterne er indtægter i forbindelse med statsligt finansierede vand- og naturprojekter.

Notat om Viborg Kommunes basisbudget 2026-2029

Anlægsudgifter i forhold til den statslige ramme: Der er råderum i forhold til den sanktionsbelagte anlægsramme hvert af årene. Råderummet er størst i 2027 og 2029.

Man skal være opmærksom på, at der i 2029 ikke er videreført diverse puljer (f.eks. pulje til cykelstier). Såfremt byrådet vælger at gøre det, vil det indsnævre det råderum, der i øjeblikket er i forhold til anlægsrammen i 2029.

12. Lånoptagelse og afdrag på gæld

Tabel 9. Nettoafdrag på langfristet gæld (inkl. lån til ældreboliger)

Mio. kr.	Regnskab 2024	Opr. budget 2025	Budget- opfølgning 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Afdrag på lån	91,0	97,7	90,5	54,0	55,0	56,1	57,6
Lånoptagelse	0,0	-32,1	-20,0	-20,3	-24,6	-32,0	-15,0
Nettoafdrag på gæld	91,0	65,6	70,5	33,7	30,4	24,1	42,6

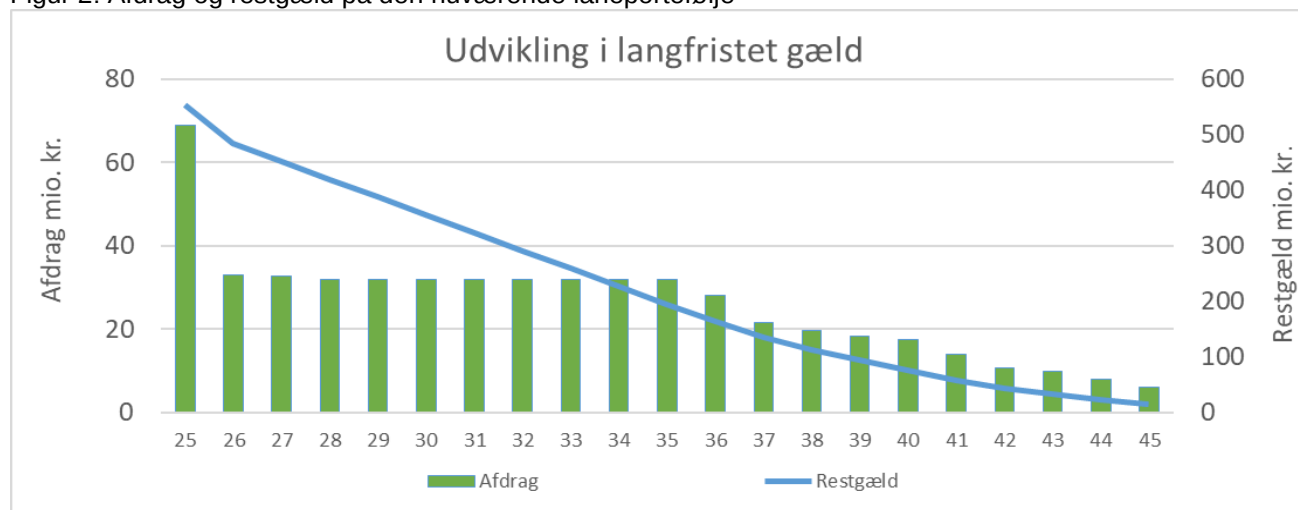
Der budgetteres i 2026 med hjemtagelse af et nyt lån på 20,3 mio. kr. svarende til forventet låneramme, der hovedsagelig består af udgifter til energirenovering af kommunale bygninger.

Det ses af tabel 9, at afdragene overstiger lånoptagelsen i hele budgetperioden. Det betyder, at kommunens gæld reduceres. I 2026 udgør afdrag på lån fratrasket nye lån en nettoudgift på 33,7 mio. kr. Der sker et væsentligt fald i afdrag på lån fra 2025 til 2026 som følge af, at et større lån bliver betalt ud i 2025. Det er et lån, som stammer tilbage fra 2012, hvor en række lån (optaget i de gamle kommuner før 2007) blev lagt sammen.

Nedenstående graf viser afdragsprofilen på kommunens nuværende langfristede gæld opgjort pr. 1. januar 2025 ekskl. gæld vedrørende ældreboliger. Grafen indeholder ikke forventet lånoptagelse i 2025 og budgetteret lånoptagelse i budgetforslag 2026-2029.

Notat om Viborg Kommunes basisbudget 2026-2029

Figur 2: Afdrag og restgæld på den nuværende låneportefølje



13. Affaldsforsyning

Mio. kr. (negativt beløb = overskud)	Regnskab 2024	Opr. budget 2025	Budget- opfølgning 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Affaldsforsyning (drift)	1,3	-37,5	-39,0	-50,5	-52,5	-53,9	-55,0

Affaldsforsyningen omfatter alene renovationsområdet (Revas).

Basisbudgettets budget for affaldsforsyningen er godkendt i [Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 18. juni 2025, sag nr. 29](#).

Notat om Viborg Kommunes basisbudget 2026-2029

I basisbudgettet indgår affaldsforsyningen med følgende beløb:

Tabel 10. Drifts- og anlægsbudget, affaldsforsyning (Revas)

Mio. kr. (negativt beløb = overskud)	Regnskab 2024	Oprindeligt budget 2025	Budget- opfølgning 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Bruttoindtægter (drift)		-196,7		-214,9	-214,9	-214,9	-214,9
Bruttoudgifter (drift)		159,2		164,4	162,4	161,0	159,9
Nettodriftsudgifter		-37,5	-39,0	-50,6	-52,5	-53,9	-54,9
Anlægsbudget		43,5	65,2	43,2	24,0	28,6	30,0
Netto	84,5	6,0	26,2	-7,4	-28,5	-25,3	-24,9
Forsyningsområdets tilgodehavende (ultimo året)	32,1	-	58,3	50,90	22,4	-2,9	-27,8

(Negative beløb angiver indtægter. I den nederste linje betyder et negativt beløb, at Revas har penge til gode i kommunens samlede kassebeholdning.

Tal for 2024-2025 er i løbende priser, budget 2026-2029 i 2026 – priser)

Særlige udfordringer i forhold til affaldsforsyning

Hovedudfordringerne i disse års budgetlægninger er udmøntning af Regeringens [Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi](#) af 16. juni 2020 samt Regeringens [Handlingsplan for cirkulær økonomi](#).

Som følge af det udvidede producentansvar, hvor producenterne skal betale for affaldsbehandlingen, sker der en stigning i bruttoindtægterne. Dette bevirker samtidig at der bliver et fald i det samlede gebyr for borgerne på 10%.

På anlægssiden er der indregnet følgende anlæg: Farligt affald ved fællesløsninger, Forbedring af Viborg genbrugsstation, Pulje anlæg/ fase 2, 3 og 4 - Revas udflytning, Ubemandede haveaffaldspladser - Bjerringbro og Møldrup, Tillæg til UGC i den gamle midtby samt Pulje anlæg.

I mellemværende, der har været behandlet i Klima- og Miljøudvalget, har der i anlægsudgifterne i 2027-29 desuden været en anlægspulje på 5 mio. kr. hvert af de tre år. Disse er ikke indregnet i basisbudgettet, da de ikke indgår i gebyrberegning, og da der ikke er ideoplæg på konkrete projekter

Det samlede mellemværende ud i årene med Viborg Kommune er under forudsætning af, at der ikke kommer yderligere anlægsinvesteringer og driftsudfordringer.

Notat om Viborg Kommunes basisbudget 2026-2029

14. Øvrige finansforskydninger

Mio. kr.	Regnskab 2024	Opr. budget 2025	Budget- opfølgning 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Øvrige finansforskydninger	-51,6	-19,1	-17,3	54,6	11,6	10,9	2,0

Der er i budget 2026 indregnet deponering på 50 mio. kr. vedrørende etableringen af et nyt P-hus i domkirkekvartret. I perioden 2026-2029 er der indregnet kapitalindskud på i alt 42,8 mio. kr. vedrørende ny brandstation i Viborg. Herudover vedrører budgettet i perioden 2026-2029 hovedsagelig løbende frigivelse af tidligere deponeringer samt afdrag på tilgodehavender.

15. Likviditet

Mio. kr. (negativt beløb = overskud)	Regnskab 2024	Opr. budget 2025	Budget- opfølgning 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Faktisk likviditet ultimo året	60,0	-19,8	-57,3	-121,2	-55,9	-45,1	55,0
Gns. likviditet ult. året	560,0	732,0	550,0	460,0	460,0	500,0	555,0

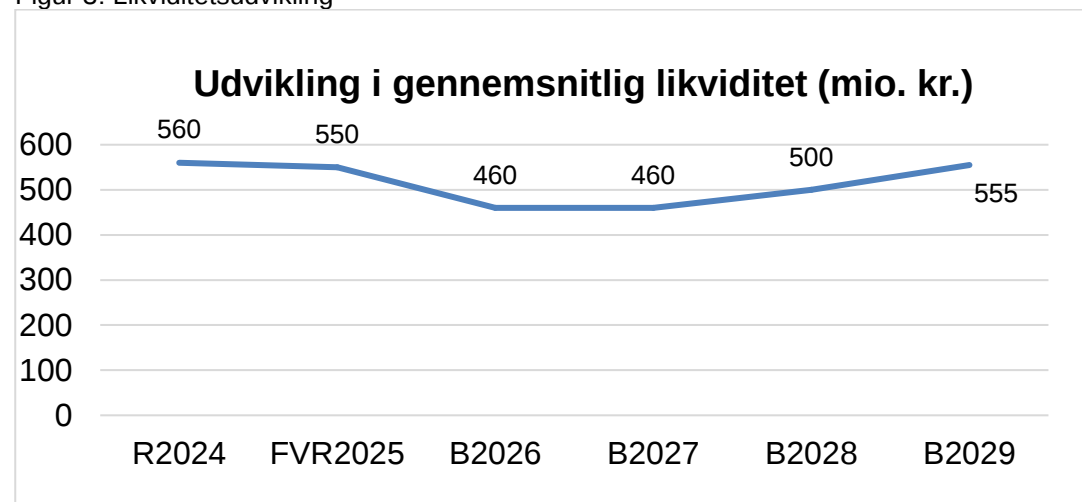
Basisbudgettet har en negativ virkning for likviditeten i 2026 på 62 mio. kr. I de efterfølgende år forventes der budgettet at give et likviditetsoverskud. Den gennemsnitlige likviditet beregnes løbende for de seneste 365 dage.

I årene 2027-2029 viser resultatopgørelsen en overskydende likviditet. Dette skyldes primært, at der er budgetlagt med et lavt anlægsniveau – især i 2028 og 2029. Hvis anlægsniveauet løftes til byrådets målsætning på 225 mio. kr., vil resultatet vise ca. balance på likviditeten i 2027, men likviditetstræk i 2028 og 2029,

Ved budgetopfølgningen pr. 30. april 2025 er den gennemsnitlige likviditet ultimo 2024 vurderet til 550 mio. kr. Denne forventning er medtaget som startgrundlag for beregningen af den gennemsnitlige likviditet i budgetårene.

Notat om Viborg Kommunes basisbudget 2026-2029

Figur 3: Likviditetsudvikling



Den forventede gennemsnitlige likviditet falder fra 550 mio. ultimo 2025 til 460 mio. kr. i 2026. I overslagsårene 2027-2029 har basisbudgettet en positiv påvirkning af likviditeten. Byrådets målsætning om en gennemsnitlig likviditet på mindst 200 mio. kr. er opfyldt i alle år. Det er dog vigtigt at bemærke sig, at anlægsmålsætningen i basisbudgettet ikke er opfyldt i de sidste år af budgetperioden. Hvis anlægsmålsætningen bliver det, vil der være faldende likviditetsvirkning de sidste år.

16. Byrådets økonomiske målsætninger

Viborg Kommunes økonomiske politik består af følgende tre måltal:

- 250 mio. kr. i overskud før anlæg og afdrag
- 225 mio. kr. i anlægsbudget (skattefinansieret anlæg, netto)
- 200 mio. kr. i gennemsnitlig likviditet

Tabel 11 nedenfor viser om basisbudgettet lever op til målsætningerne samt om service- og bruttoanlægsrammen overholdes.

Notat om Viborg Kommunes basisbudget 2026-2029

Tabel 11. Målepunkter

Mio. kr.	2026	2027	2028	2029	Måltal
Resultat før anlæg og afdrag m.v.	-272,5	-260,9	-229,5	-195,2	-250
Anlægsudgifter (skattefinansieret)	238,2	168,7	120,8	-4,7	225
Gennemsnitlig likviditet	460,0	460,0	500,0	555,0	200
Bruttoanlæg	359,9	287,4	303,6	192,7	366 (statsrammen i 2026)
Råderum ift. økonomiaftalens servicramme	115,0				
Råderum ift. den vejledende statslige anlægsramme	6,1	78,7	62,5	173,4	

Konklusion, byrådets økonomiske målsætninger

Det er kun i 2026, at alle byrådets 3 økonomiske målsætninger er opfyldt (de 3 første linjer i ovenstående tabel).

Til gengæld er der i ingen af årene overskridelse på den statslige anlægsramme. Resultat før anlæg og afdrag mv. er ikke opfyldt i de sidste 2 år. Niveauet for skattefinansieret anlæg er kun opfyldt i det første år.

Puljer på anlægsbudgettet i sidste års budgetlægning, er ikke videreført til det nye overslagsår 2029. Der skal tages særskilt stilling til, hvilke af disse puljer, der ønskes videreført i 2029. Bruttoanlægsudgifterne ligger i alle årene under den statslige anlægsramme.

Målet for den gennemsnitlige likviditet er opfyldt i alle år.

Som det fremgår af afsnit 5, er der et råderum i forhold til Statens servicramme, men basisbudgettet viser, at det er kommunens egen økonomiske situation, der er den største begrænsning.